

Wiadomości KSN

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Nr 9-10(114-115) wrzesień - październik 2005 r.

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN On line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>

SPIS TREŚCI

Pożegnanie zmarłego Jerzego Żuraka.

Informacja z posiedzenia Prezydium Rady KSN NSZZ „S” z dn.17.09.2005 r.

Prawo o szkolnictwie wyższym:

- J.S.Olędzki – Czy pracodawca może stanowić prawo pracy?
- A. Paplińska – Nowe prawo o szkolnictwie wyższym.
- A. Wołek – Ogłoszenie pięciu tez przeciw ustawie o szkolnictwie wyższym.
- Parlament Studentów RP.

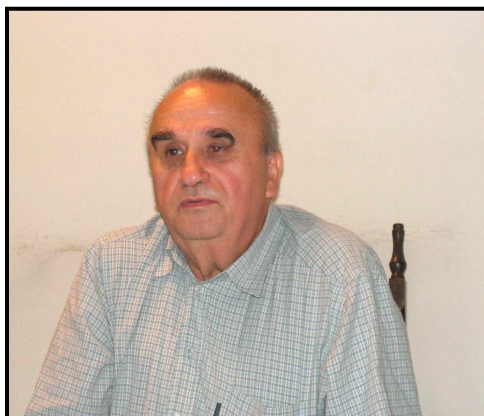
M.Domagalski – Trzecia umowa lektorki już na czas nieokreślony.

R.Mosakowski - Światowy dzień nauczyciela (EI).

R.Mosakowski – Śmierć Wiceprezydenta EI Sandry Feldman.

H.Potrzebowski – Opinia PLL; „Strategia Przekształceń Strukturalnych Przemysłowego Potencjału Obronnego w latach 2005-2010”.

Nekrologi.

Jerzy Żurak na Prezydium Rady 17.09.2005 r.

Z głębokim żalem żegnamy
Ś.P.

JERZEGO ŻURAKA

Przewodniczącego Komisji ds. Płac, Członka Rady i Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, wieloletniego działacza „Solidarności” w Politechnice Łódzkiej i Uniwersytecie Łódzkim, przedstawiciela związkowego w negocjacjach płacowych z Rządem oraz w pracach Komisji Trójstronnej.

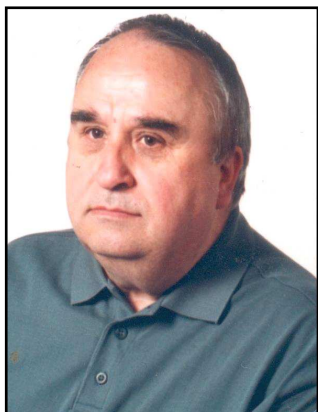
JURKU, BĘDZIE NAM CIEBIE BARDZO BRAKOWAŁO

Wyrazy współczucia
RODZINIE ZMARŁEGO

składają

Rada, Prezydium i Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

WSPOMNIENIE O JERZYM ŻURAKU

25 września 2005 r. zmarł nagle nasz kolega Jerzy Żurak – członek NSZZ „Solidarność” od 1980 roku.

Kolega Jerzy Żurak pracował w Politechnice Łódzkiej w latach 1969 – 1996, gdzie przeszedł wszystkie szczeble kariery zawodowej; od 1980 roku jako kierownik Zakładu Remontowo – Budowlanego aż do likwidacji zakładu 31.03.1995 roku.

Od 1996 roku był zatrudniony w Wydziale Edukacji Urzędu Miasta Łodzi jako Inspektor ds. Inwestycji i Remontów.

Odnznaczony Honorową Odznaką Miasta Łodzi.

W okresie 17.12.1991 – 26.01.1995 r. był członkiem Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Politechnice Łódzkiej.

Od grudnia 1997 r. był członkiem Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Łódzkiego i delegatem do Regionalnej Sekcji Nauki w Łodzi oraz do Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

1.03.2002 r. został wybrany jako delegat Uniwersytetu Łódzkiego do KSN NSZZ „Solidarność”.

Był członkiem Rady Krajowej Sekcji Nauki i pełnił funkcję przewodniczącego Komisji ds. Płac KSN. Uczestniczył jako przedstawiciel NSZZ „Solidarność” w negocjacjach z rządem w sprawie finansowania polskich uczelni i wynagradzania ich pracowników.

Reprezentował do ostatnich chwil stronę związkową w pracach Komisji Trójstronnej, jako ekspert w sprawach płacowych.

Pozostanie w naszej pamięci jako aktywny działacz społeczny, zaangażowany głęboko w sprawy pracownicze.

Cześć Jego Pamięci!

Anna Gołębowska

***

KONDOLENCJE

Łódź, 26 września 2005 r.

Komisja Zakładowa NSZZ „S”
w Politechnice Łódzkiej

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”

Kolega Jerzy Żurak!

Członek NSZZ „Solidarność” w Politechnice Łódzkiej w latach 1980 – 1996. Pracownik Politechniki Łódzkiej od 01.09.1969 roku, przeszedł wszystkie szczeble kariery zawodowej, od 1980 roku jako Kierownik Zakładu Remontowo – Budowlanego w Politechnice Łódzkiej, aż do likwidacji zakładu do 31.03.1995 roku.

Następnie zatrudniony w Wydziale Edukacji Urzędu Miasta Łodzi jako Inspektor ds. Inwestycji i Remontów. Członek Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w PŁ III Kadencji 17.12.1991 – 26.01.1995 rok. Przedstawiciel NSZZ „Solidarność” w negocjacjach z rządem w sprawie finansowania polskich uczelni i wynagradzania ich pracowników.

Reprezentuje stronę związkową w pracach Komisji Trójstronnej, jako ekspert w sprawach płacowych, aż po dzień dzisiejszy. Aktualnie członek „Solidarności” Uniwersytetu Łódzkiego.

Odnznaczony Honorową Odznaką Miasta Łodzi.

Na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

***

Wrocław, dnia 26 września 2005 r.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Jerzego Żuraka Przewodniczącego Komisji ds. Płac Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

Prosimy o przyjęcie naszych kondolencji z powodu odejścia nieprzeciętnego, prawego człowieka, wspaniałego społecznika. Cała „Solidarność” poniosła niepowetowaną stratę.

Na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

W imieniu Wrocławskiego Ośrodka KSN NSZZ „Solidarność”

Koordinator Danuta Wala

W imieniu Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”

Przy Politechnice Wrocławskiej

Przewodniczący Ryszard Wroczyński

***

Lublin, 26 września 2005 r.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”

Ze smutkiem przyjęliśmy wiadomość o Śmierci Jurka. Tyle dobrych rzeczy zrobił, na tylu rzeczach się znał. Będzie nam Go ogromnie brakować

*/-/ Józef Kaczor
Regionalna Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”
Regionu Środkowowschodniego w Lublinie*

***

Kraków, 4.10.2005 r.

KZ NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Jagiellońskiego
ul. Gołębia 24, 31-007 Kraków

Pan Janusz Sobieszczański
Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Zasmuceni wiadomością o śmierci naszego wielkiego przyjaciela Jerzego Żuraka łączymy się w bólu i modlitwie z wszystkimi, których ta śmierć dotknęła. Jerzy Żurak był człowiekiem niezwykle zaangażowanym w sprawy związkowe. Jesteśmy Mu wdzięczni za wszystko, co zrobił dla nas jako wspaniały Przewodniczący Komisji Płacowej KSN.

Wszystkim bliskim zmarłego przesyłamy wyrazy współczucia.

*Przewodnicząca KZ NSZZ „S” Uniwersytetu Jagiellońskiego
Prof. dr hab. Helena Trzecińska-Tacik
i członek Rady KSN – Marek Sawicki*

***

Z żalem informuję, że zmarł członek Prezydium Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Ś.P.

KOLEGA JERZY ŻURAK

Przewodniczący Komisji ds. Płac KSN, przedstawiciel NSZZ „Solidarność” w negocjacjach z rządem, dotyczących finansowania szkół wyższych i wynagradzania ich pracowników, współpracujący z organizacjami „Solidarności” uczelni naszego regionu, ekspert strony związkowej w sprawach płacowych w pracach Komisji Trójstronnej.

W imieniu Regionalnej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego oraz własnym, Rodzinie i Bliskim Zmarłego Kolegi składam wyrazy głębokiego współczucia.

Przewodniczący Kazimierz A. Siciński

***

W niedzielę 25 września 2005 r. zmarł Jerzy Żurak, kolega i przyjaciel wielu z nas, wybitna postać NSZZ „Solidarność”.

Jurek przez wiele lat był członkiem Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, **przewodniczącym Komisji ds. Płac KSN, przedstawicielem NSZZ „Solidarność” w negocjacjach z rządem, dotyczących finansowania szkół wyższych i wynagradzania ich pracowników, ekspertem NSZZ „Solidarność” w sprawach płacowych pracowników sfery budżetowej (szczególnie Szkolnictwa Wyższego) w pracach Komisji Trójstronnej i w Sejmie.**

Bardzo trudno i ciężko pogodzić się nam z tą wielką stratą i bardzo trudno jest napisać wspomnienie o Jurku. Niech zbiór nadesłanych maili i kondolencji świadczy jakim był człowiekiem Jurek i jak wielu z nas serdecznie i długo będzie Go wspominało.

/-/ Grażyna Maciejko - Politechnika Warszawska

***

Powstała ogromna pustka w sercach naszej Rodziny w Polsce i za granicą. To stało się tak nagle, że nie możemy się pogodzić z utratą tak wspaniałego brata i przyjaciela, ale lżej nam jest to znieść, gdy czytamy o nim tak piękne emaille i pożegnania w gazetach. Znając swojego kochanego brata, **on jest ciągle wśród nas, on ciągle będzie nas Wszystkich wspierał, on nas nie zostawi samych sobie. Będziemy nosić go w naszych sercach do końca naszych chwil życia.** To wspaniały brat, człowiek i mógł wiele jeszcze dokonać.

W takich momentach, zawsze zastanawiamy się, dlaczego tak mało czasu było się razem. Pozostaje żal i wspomnienie i pytania. Ale czas znowu układa nam inne scenariusze

Modlimy się za Śp. Jurka, naszego kochanego brata. To jest teraz najważniejsze.

Siostra Jurka - Cecylia Żurak-Owczarek z Rodziną i synem Jurka – Jarosławem

***

Strasznie trudno pogodzić się z tym, że już nie będzie z nami Jurka. Widziałam się z nim trzy tygodnie temu, umawialiśmy się na spotkanie w tym tygodniu, na zorganizowanie naszej komisji na początku października. Cieszył się, że wraca do zdrowia i do pracy.

/-/ Grażyna Maciejko - Politechnika Warszawska

***

Bardzo mi się zrobiło smutno na wieść o śmierci Pana Jerzego Żuraka. Nie znałam Go osobiście, ale kilka razy wspierał i nas swoją wiedzą, a przecie też wiemy jak był czynny w pracy dla dobra nas WSZYSTKICH !!!

Żal, wielki żal, za takimi jak On Ludźmi Solidarności!!! Będziemy Go pamiętać !!!.

/-/ K. Zasońska – Akademia Rolnicza w Krakowie

***

Uprzejmie proszę o przekazanie wyrazów współczucia rodzinie zmarłego od pracowników Politechniki Białostockiej, członków NSZZ „Solidarność”.

Przewodniczący KZ Stanisław Piątkowski.

***

Wielka strata.

Niestety, jesteśmy bezradni w takich sytuacjach. Słowa współczucia dla Rodziny i przyjaciół.

/-/Andrzej Tomczyk - Politechnika Rzeszowska

***

Jest nam wszystkim bardzo przykro. Wszyscy w biurze mile wspominamy Jurka Żuraka, taki zawsze sympatyczny, uczynny, fajny kolega. Smutna to wieść.

/-/Elżbieta Urbanowicz

Dział Polityki Socjalnej Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

***

Nie mogę być na pogrzebie, gorąco proszę jednak o złożenie na grobie Jurka Żuraka kwiatka od mnie.

/-/Urszula Wybraniec-Skardowska

prof. matematyki z Uniwersytetu w Opolu

***

Jesteśmy z Panem całym sercem w tych trudnych chwilach. Coraz mniej zaangażowanych społecznie, wartościowych ludzi zostaje. Jesteśmy wstrząśnięci tą smutną wiadomością. Trudno nam układa się sensowy tekst.

W imieniu własnym i Komisji Zakładowej Wydziału Farmacji SLAM

składam wyrazy kondolencji.

/-/ Ola Kochańska-Dziurawicz

***

Nie wiem, co napisać. Przyjaciół to ktoś naprawdę wielki i znaczący. Myślę, że nie tylko Ty (*Julianie*) odczuwasz tą stratę. Pamiętam wielkie zaangażowanie Jurka i też żałuje...

/-/ Małgorzata Suświłło

***

Serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci P. Jurka Żuraka Niezastąpionego Przewodniczącego Komisji d/s Płac, Wielce Zasłużonego dla KSN i „Solidarności”

/-/Krystyna Włodarczak

prof. Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu

***

Nie mogę się pozbierać po tej wiadomości - straszny żal.

/-/ Elżbieta Chrzanowska - Politechnika Krakowska

***

W imieniu Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu Opolskiego pragnę złożyć szczere kondolencje Wam, najbliższemu znajomym i Rodzinie.

/-/ Andrzej Trzebuniak.

***

Ta śmierć tak mnie zaskoczyła, że nie wiem, co powiedzieć. Sam Jurek był takiej dobrej myśli, że i ja liczyłam na to, że wszystko idzie ku dobremu. Nie wiem, co będzie z naszą komisją, ale przede wszystkim jestem myślami przy Jurku i Jego Bliskich.

/-/ Ewa Żurawska - Uniwersytet Śląski

***

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Jerzego Żuraka – wielokrotnego partnera w konsultacjach społecznych, członka KSN NSZZ „Solidarność”.

/-/ Miroslaw Sawicki

Minister Edukacji Narodowej, Pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej

***

„Najbliższym – wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci wspaniałego Przyjaciela i Kolegi związkowego Jerzego Żuraka

koleżanki i koledzy NSZZ „Solidarność” w Politechnice Łódzkiej

***

Pograżeni w głębokim smutku nagłym odejściem, żegnamy naszego Kolegę – Ś.P. Jerzego Żuraka współzałożyciela i wieloletniego działacza „Solidarności”, wspaniałego Człowieka i Przyjaciela

NSZZ „Solidarność” w Politechnice Łódzkiej

***

Z głębokim żalem żegnamy naszego Kolegę – Ś.P. Jerzego Żuraka – wieloletniego pracownika Wydziału Edukacji UMŁ. Człowieka wielkiego serca i życzliwości. Jurku, na zawsze pozostaniesz w naszej pamięci.

Koleżanki i Koledzy z Wydziału Edukacji UMŁ.

***

Z głębokim żalem żegnamy człowieka wielkiego serca – Ś.P. Jerzego Żuraka – Inspektora Oddziału Remontów i Inwestycji UMŁ

Współpracujący Dyrektorzy Szkół Podstawowych i Gimnazjum Dzielnicy Łódź Górna

***

W dniu 25 września 2005 r. zmarł nagle, w wieku 59 lat Ś.P. Jerzy Żurak – Odszedł od nas wspaniały człowiek, znakomity kolega, prawdziwy przyjaciel i patriota. Pustka, która nas otacza po Tobie, dokucza jak roczny serca ból, jak życie pełne łez. Jurku – ufamy, że tam gdzie jesteś, doznasz niebiańskiej szczęśliwości za Twoją ziemską dobroć, która tak hojnie obdarzałaś ludzi

Krzysztof, Jadwiga, Sławek, Agata, Mariusz, Bożena

***

Uroczystości pogrzebowe odbyły się w dniu 6. października 2005 r. o godz. 13.30 na Cmentarzu Komunalnym DOŁY w Łodzi przy ul. Strykowskiej 5, a o godz. 15.00 – Msza Św. w intencji Zmarłego Kolegi w pobliskim Kościele Św. Teresy przy ul. Kopcińskiego. Na pogrzebie zebrało się blisko 300 osób, w tym wielu naszych koleżanek i kolegów z całej Polski.

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

INFORMACJA Z POSIEDZENIA PREZYDIUM RADY KSN NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

z dnia 17.09.2005 r.

Członkowie Prezydium:

Obecni: Jerzy Dudek, Andrzej Grząślewicz, Barbara Jakubowska, Tadeusz Kolenda, Piotr Lewandowski, Jerzy S. Olędzki, Alicja Paplińska, Wojciech Pillich, Kazimierz Siciński, Janusz Sobieszcański, Krzysztof Weiss, Jerzy Żurak.

Nieobecni: Krystyna Andrzejewska, Ryszard Mosakowski.

Członkowie Komisji Rewizyjnej: nikt nie przybył.

Zaproszeni goście: Marek Gutowski, Jerzy Jackl, Joanna Kniecicka.

Proponowany porządek obrad:

1. Zadania komisji zakładowych szkół wyższych i KSN po uchwaleniu Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”,
2. Odniesienie się KSN do kwestii nowelizacji Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” i Ustawy o tytule i stopniach naukowych,
3. Omówienie działań w sprawie Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników szkolnictwa wyższego,
4. Łamanie praw związkowych na przykładzie Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie i POLATOM w Świerku,
5. Sprawy bieżące,
6. Sprawy wniesione i wolne wnioski.

Na wstępie kol. J. Sobieszcański powitał wszystkich przybyłych. Szczególnie powitał kol. J. Żuraka, który powrócił po długiej i ciężkiej chorobie. Kol. J. Sobieszcański zaproponował rozszerzenie porządku obrad o opinię Prezydium KSN o budżecie państwa na 2006 rok i omówienie tego punktu jako p. 3a. Kol. K. Siciński zaproponował, aby dotychczasowy punkt 4 rozszerzyć o informacje na temat sytuacji w Uniwersytecie Łódzkim i Śląskiej Akademii Medycznej. Propozycje zmian porządku obrad przyjęto jednomyślnie.

Ad p. 1. Projekt stanowiska w sprawie ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” powinien zostać opracowany przez Prezydium i przedstawiony na najbliższym zebraniu Rady. Kol. J. Sobieszcański przedstawił na piśmie propozycję stanowiska jednak stwierdził, że nie jest to wersja ostateczna i wymaga uzupełnień i rozszerzenia. Do końca września należy zgłaszać do kol. J. Olędzkiego propozycje zmian i uzupełnień do przedstawionego materiału.

Przewodniczący KSN przypomniał, że w lipcu na posiedzeniu Rady powołano zespół ds. opracowania propozycji nowych regulacji prawnych dostosowanych do ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” oraz do opracowania propozycji zmian tej ustawy. Prace te miały pomóc Komisjom Zakłado-

wym, jak mają pilnować wdrażania ustawy na uczelniach i na jakie zagadnienia powinny zwracać uwagę. Pracami zespołu kieruje kol. P. Lewandowski.

Kol. P. Lewandowski zaproponował, aby przed posiedzeniem Rady zorganizować spotkanie osób zainteresowanych. Należy na to spotkanie zaprosić przedstawicieli Komisji Zakładowych największych uczelni. Kol. A. Paplińska dokonała porównania nowej i starej ustawy i zestawiała wszystkie zmiany jakich dokonano oraz przedstawiła projekt pisma w tej sprawie. Należy jeszcze zrobić rozeznanie, które przepisy wchodzi w życie, w jakich terminach. Uczelnie pracują nad nowymi statutami. Formalnie powinny one zostać wprowadzone do połowy przyszłego roku. Kol. J. Żurak wyraził wątpliwość czy kadencje nowo wybranych władz uczelnianych mają trwać trzy czy cztery lata. Kol. A. Paplińska wyjaśniła, że jest to jednoznacznie ujęte w ustawie. Kol. J. Sobieszcański zauważył, że posiedzenie zespołu nie powinno być łączone z posiedzeniem Rady i na to spotkanie powinny zostać przygotowane wstępne materiały, tak aby dyskusję można było oprzeć o wstępnie przygotowane propozycje. Kol. P. Lewandowski zaproponował, aby spotkanie odbyło się w piątek poprzedzający posiedzenie Rady. Kol. W. Pillich zauważył, że w ustawie jest około 150 odwołań do statutu uczelni. W ustawie nie ma odniesienia do sytuacji związków zawodowych na terenie uczelni. Trzeba przypilnować, aby prawa związków zostały zagwarantowane w statutach uczelni. Komisje Zakładowe powinny być inicjatorami wystąpień do senatów uczelni z propozycjami zapisów w statucie dotyczących roli związków zawodowych. W niektórych uczelniach sprawy zatrudniania pracowników w godzinach nadliczbowych, w soboty i niedziele są ujęte w regulaminach uczelni, ale nie wszędzie. Trzeba to uregulować w sposób ogólny dla wszystkich uczelni. To samo dotyczy pensum. Jeżeli zwiększy się pensum to należy zmniejszyć liczebność grup (nadmiernie powiększoną w ostatnich latach). Kodeks pracy jest niedostosowany do wymogów uczelni. Kol. J. Sobieszcański stwierdził, że jest wiele zagadnień, do których nie ma odniesienia w ustawie i trzeba te sprawy zaprezentować na posiedzeniach senatów uczelni przy opracowywaniu uregulowań wewnętrznych uczelni. Musimy zaprezentować propozycje rozwiązań poparte silnymi argumentami. Szczególnie ważne jest wypracowanie rzetelnego systemu zatrudniania. Trzeba przeanalizować różne warianty.

Ad p. 2. Rozważana jest sprawa wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego. Należy również rozważyć

możliwość podjęcia prac nad propozycją **nowelizacji ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”**. KRASP przewiduje podjęcie prac nad nowym modelem kariery naukowej. Zapowiedzieli, że zwrócą się do KSN o pomoc przy opracowaniu nowej ustawy o stopniach i tytule naukowym. Kol. J. Ołędzki stwierdził, że KRASP zna doskonale nasz projekt ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” i nasze stanowisko w sprawie kariery naukowej. Jest ono jednoznaczne. Nie zamierzamy zmienić stanowiska w tej sprawie. Jeśli dojdzie do dyskusji, to jak przy poprzedniej ustawie nasze stanowisko zostanie zagłuszone przez inne środowiska. Kol. W. Pillich zwrócił uwagę, że rozmawiamy na temat wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego i powinniśmy w tej sprawie podjąć konkretne decyzje. Należy opracować tekst wystąpienia w tej sprawie. Kol. P. Lewandowski zaproponował, aby w sprawie wystąpienia do Trybunału przegłosować uchwałę na najbliższym posiedzeniu Rady, ale z ostatecznymi decyzjami poczekać do ukonstytuowania nowego rządu po wyborach. Kol. A. Grząślewicz zaproponował, aby jak najszybciej zorganizować konferencję na temat ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” oraz o stopniach i tytule. Kol. K. Siciński stwierdził, że wielu młodych ludzi jest zainteresowanych tymi sprawami. Szansę dla propagacji naszych założeń daje powołanie Niezależnego Forum Akademickiego, którego zebranie założycielskie właśnie się odbywa. Kol. P. Lewandowski zauważył, że wprowadzenie w walce o nowy kształt ustawy nie osiągnęliśmy wiele, jednak samo zgłoszenie naszego projektu pod obrady Sejmu wielu ludziom otworzyło oczy na problematykę szkolnictwa wyższego. Kol. J. Sobieszczański stwierdził, że dyskusja jednoznacznie wskazuje, że pragniemy podtrzymać nasze dążenie do zmiany modelu funkcjonowania szkolnictwa wyższego i nauki. Znaczna część środowiska nauki zdaje sobie sprawę z konieczności zmian, w dalszym ciągu jednak jest ważne poszerzanie tej świadomości. Nie możemy zrezygnować z aktywnych działań. Powinniśmy powołać zespół zmniejszyć, tak aby efektywnie mógł zająć się tymi sprawami. O podjęcie takich działań zwrócił się do kierującego zespołem P. Lewandowskiego.

Ad p. 3a. Kol. J. Sobieszczański poinformował, że wczoraj wpłynęło do niego pismo w **sprawie budżetu Państwa** na 2006 rok. Na posiedzeniu Rady KSN w lipcu br. omawiano założenia do projektu budżetu. Projekt budżetu w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki praktycznie nie różni się od założeń. Powinniśmy podtrzymać naszą lipcową opinię, ponieważ nasze postulaty nie zostały uwzględnione w projekcie budżetu. Należy jednak starannie porównać te dokumenty, sformułować uwagi i na tej podstawie przygotować odpowiedź. Na dzisiejsze spotkanie tylko kol. M. Gutowski zdążył przygotować opinię. Uzgodniono terminy nadsyłania uwag.

Ad p. 3. W Sejmie w sprawie **Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy (PUZP)** została stoczona

wielka batalia. Udało się odrzucić propozycję „prezydencką”, aby układy ponadzakładowe były zawierane z Konferencją Rektorów. Pewnym utrudnieniem będzie to, że minister szkolnictwa wyższego nie może reprezentować wszystkich uczelni i konieczne jest zawieranie układu z poszczególnymi resortami osobno. Delegacja do PUZP jest zawarta w ustawie. Kol. W. Pillich poinformował, że ustawa ogranicza sprawy regulowane przez PUZP, jednak nie uniemożliwia ich wprowadzenia w PUZP. Powinniśmy się zastanowić, czy zależy nam na szybkim wprowadzeniu PUZP, czy też powinniśmy z tym poczekać. Kol. J. Żurak stwierdził, że została wykonana wielka praca, ale trzeba nasz PUZP dopasować do ustawy, która już weszła w życie. Negocjacje nad wprowadzeniem PUZP zgodnie z obietnicą rządu miały się rozpocząć w lutym bieżącego roku, ale jak w wielu innych sprawach rząd nie wywiązał się z zobowiązań. Były pomysły zawierania układów zbiorowych na poziomie uczelni. Takie rozwiązanie jest niekorzystne, bo jest bezpośrednie oddziaływanie rektora na członków Komisji Zakładowych. Powinniśmy się sprzeciwić temu. Kiedy przystępowaliśmy do opracowywania PUZP wiele resortów deklarowało swój współdziałanie, ale efektów nie było.

J. Sobieszczański stwierdził, że nie uchwalaliśmy zalecenia o niepodpisywaniu przez związki zawodowe na uczelniach układów zbiorowych z władzami uczelni, taki pogląd wyrażali niektórzy członkowie Komisji Płacowej. Podpisywanie zakładowych układów zbiorowych nie jest niekorzystne, ani nie jest groźne. W układzie zbiorowym nie może być zapisów gorszych niż w ustawie. Również, jeśli wejdzie w życie PUZP, to zapisy korzystniejsze niż w uczelnianych układach zbiorowych automatycznie zaczną obowiązywać. Do czasu zatwierdzenia PUZP będą obowiązywać zapisy z ZUZP. Kol. P. Lewandowski zaprotestował: jeśli wejdą w życie ZUZP, ich zapisy będą na pewno mniej korzystne niż PUZP. Kol. A. Paplińska stwierdziła, że tam, gdzie nie istnieje ZUZP, musi istnieć regulamin pracy, bo tego wymaga ustawa. Istniejące w większości uczelni regulaminy nie odnoszą się do pracowników dydaktycznych. Kol. J. Sobieszczański podsumował, że należy opracować skorygowaną wersję PUZP uwzględniającą zmiany wynikające z wprowadzenia ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”. Kol. P. Lewandowski zaproponował podjąć rozstrzygnięcie w tej sprawie na następnym zebraniu Prezydium.

Ad p. 4. Łamanie praw związkowych. Kol. J. Sobieszczański poinformował, że kol. B. Jakubowska została jako przewodnicząca komisji zakładowej IHiAR zwolniona z pracy i jest w instytucie szukanowana przez dyrektora. Zwracaliśmy się do Ministra Rolnictwa o interwencję w tej sprawie, ale otrzymaliśmy odpowiedź, że nie leży to w jego kompetencjach. W związku z tym zwróciliśmy się do prokuratury z doniesieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Także ponownie wystąpiono do Ministra

Rolnictwa. Nie wiemy, jaka będzie reakcja prokuratury, ale jeśli nie będzie nas satysfakcjonowała, musimy podjąć dalsze działania przeciwko łamaniu praw związkowych. Podobna jest sprawa w jednej z placówek badawczych w Świerku, w OBRI POLATOM. Dyrektor zwolnił z pracy przewodniczącego Komisji Zakładowej, i to w chwili, kiedy istniał spór zbiorowy. Sąd w dwóch instancjach przyznał rację stronie związkowej. Długi czas postępowania sądowego powoduje jednak powstawanie przeświadczenia, że dyrektor wszystko może. Toteż pomimo wyroku sądu w dalszym ciągu podejmowane są przez dyrektora działania zmierzające do pogłębienia uzależnienia pracowników. Istnieje podejrzenie, że takie działania złożyły się na tragiczne zdarzenie. Sprawa została skierowana do prokuratora. Kol. B. Jakubowska uzupełniła wypowiedź kol. J. Sobieszczańskiego w swojej sprawie. Jej zwolnienie z pracy było pierwszym przypadkiem, kiedy zwolniono pracownika tylko dlatego, że przekroczył wiek emerytalny. W Instytucie pracuje wielu pracowników w wieku emerytalnym. W ostatnich latach było wiele zatargów między dyrekcją a Komisją Zakładową. Dyrektor szykanował związki zawodowe. Kol. A. Grząślewicz zapytał, czy przekroczenie wieku emerytalnego może być podstawą do zwolnienia pracownika. Kol. A. Paplińska wyjaśniła, że nie można nikogo zwolnić z pracy tylko dlatego, że przekroczył wiek emerytalny. Przejście na emeryturę jest przywilejem, a nie obowiązkiem pracownika. Taki obowiązek dotyczy tylko pracowników mianowanych, ale jest to ujęte w ustawie. Kol. J. Dudek przypomniał, że w sprawie Świerku były nasze interwencje w Ministerstwie Gospodarki, ale nie zawsze przynosiły rezultat. K. Siciński zasygnalizował sprawę mobbingu na uczelniach. Jedną sprawą dotyczy Uniwersytetu Łódzkiego. Kontaktował się w tej sprawie z kol. E. Kryś. W Śląskiej Akademii Medycznej jest podobna sytuacja. Pracowników dydaktycznych zmusza się do pracy w dni ustawowo wolne od pracy. Działania mają znamiona mobbingu. Niektórzy pracownicy są zmuszani do rezygnacji z pracy. Kol. J. Sobieszczański spróbował wyjaśnić istotę prezentowanych zjawisk. Usytuowanie nauczycieli akademickich jest nietypowe. Siatka zajęć jest ustalana arbitralnie i często niekorzystnie dla pracownika. Nie zawsze można to podciągnąć pod mobbing, bo wynika to z ograniczeń występujących na uczelni. Kol. A. Grząślewicz zauważył, że zatrudnienie pracowników dydaktycznych nie jest ujęte w Kodeksie Pracy. Kol. A. Paplińska zauważyła, że te sprawy powinny być ujęte

w regulaminie pracy lub z zakładowym układzie zbiorowym pracy. Aby KSN mogła podjąć działania interwencyjne musi być formalne zgłoszenie z Komisji Zakładowej skierowane do KSN. Informowano także o innych przykładach łamania praw pracowniczych. Kol. P. Lewandowski uzupełnił informacje w sprawie pracownika Uniwersytetu Łódzkiego. Sprawa jest już po rozprawach sądowych przegranych przez pracownika. Trzeba sprawę przeanalizować i zastanowić się, czy istnieje jakakolwiek możliwość pomocy dla tej osoby.

Ad p. 5. W ramach **spraw bieżących** kol. J. Sobieszczański poinformował, że w Sejmie została przyjęta ustawa o innowacyjności. Zwrócił się do przedstawicieli JBR o przygotowanie pisemnej informacji dotyczącej korzyści i zagrożeń dla środowiska naukowego wynikających z tej ustawy.

Omawiano także szereg innych bieżących spraw. W odpowiedzi na apel o pomoc osób dotkniętych kataklizmem w Nowym Orleanie wystosowano pismo do Komisji Zakładowych wzywające do dobrowolnych datków na pomoc dla powodzian. W Gdańsku w dniach 30.09 – 1.10 ma się odbyć uroczyste zebranie Sekretariatu Nauki i Oświaty. Powinni w nim uczestniczyć z ramienia KSN koledzy T. Kolenda i R. Mosakowski.

Przypomniano, że rok temu kol. Przewodniczący wystosował apel do członków KSN związany z 25-leciem „Solidarności” o zbieranie dokumentów i wspomnień dotyczących tamtego okresu. Wpłynęło do KSN wiele dokumentów. Apel jest nadal aktualny. Wszystkie te dokumenty są opracowywane i być może zostanie opracowana publikacja zbiorcza na temat działalności „Solidarności” środowiska naukowego. Doraźnie w Biuletynie „Wiadomości KSN” będą publikowane niektóre z nadesłanych materiałów.

Ad p. 6. W ramach **wolnych wniosków** kol. A. Grząślewicz zaproponował, aby zwrócić się do mediów o podjęcie w telewizji, na zasadzie programów autorskich, dyskusji na temat środowiska naukowego, na przykład dotyczącej modelu kariery naukowej.

Kol. W. Pillich poinformował, że zostały opracowane propozycje zmian w statucie Związku. Są one przedstawione w wersjach wariantowych. Apel do członków Prezydium o zajęcie stanowiska w tej sprawie.

Na tym wyczerpano porządek zebrania. Kol. Przewodniczący podziękował zebranych za udział w posiedzeniu.

Krzysztof Weiss

PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM

Poniżej zamieszczamy wypowiedzi dotyczące nowej Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym”, zamieszczonej w Dzienniku Ustaw RP nr 164 z dnia 30 sierpnia 2005 r. (Red.)

Jerzy S. Olędzki

Przewodniczący Komisji ds. Organizacji i
Finansowania Nauki KSN NSZZ „Solidarność”

Czy pracodawca może stanowić prawo pracy?

W uchwalonej przez Parlament RP ustawie „Prawo o szkolnictwie wyższym” dokonano znacznego poszerzenia autonomii uczelni. Uczelniom publicznym przekazano uprawnienia do stanowienia w sprawach związanych z zatrudnieniem i warunkami pracy, dotychczas normowanymi przez ustawę. Równocześnie znacznie rozszerzono rodzaje zatrudnienia. Uczelnia będzie mogła zatrudniać na podstawie umowy o pracę, a także na podstawie mianowania na czas określony. Te rodzaje zatrudniania oznaczają obniżenie stabilności zatrudnienia. Scedowanie na senaty i rektorów stanowienia o części przepisów dotyczących zatrudniania i warunków pracy sytuuje pracowników publicznego szkolnictwa wyższego poza rozwiązaniami prawnymi stosowanymi wobec większości zatrudnionych w Polsce. Co prawda ustawa przewiduje możliwość zawierania układów zakładowych, lecz całość konstrukcji ustawy wyraźnie wskazuje na nadrzędność ustaleń dokonywanych przez senaty.

W tekście ustawy nie ma przepisu wskazującego jednoznacznie, poza dyspozycjami zawartymi w art. 118 ust. 2¹, art. 120² i art. 121³, kto określa zasady kierunkowe dotyczące zatrudniania na podstawie mianowania lub umowy o pracę. Za zwięzłą treścią art. 118 kryją się rozstrzygnięcia o podstawowym znaczeniu dla funkcjonowania uczelni i samopoczucia pracowników. W szczególności chodzi tu o proporcje pracowników zatrudnionych w drodze mianowania i poprzez zawarcie umowy o pracę, kryteriów mianowania na czas nieokreślony lub określony (art. 121, ust. 2), przyjętych rodzajów umów o pracę i okresów zatrudnienia w przypadku zatrudniania na czas określony.

---

¹ Art. 118.

1. Nawiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim następuje na podstawie mianowania albo umowy o pracę. Na podstawie mianowania zatrudnia się nauczyciela akademickiego tylko w pełnym wymiarze czasu pracy.
2. Stosunek pracy z nauczycielem akademickim w uczelni publicznej nawiązuje i rozwiązuje rektor w trybie określonym w statucie, z zastrzeżeniem art. 121 ust. 4.
3. Stosunek pracy z nauczycielem akademickim w uczelni niepublicznej nawiązuje i rozwiązuje organ uczelni wskazany w statucie, z zastrzeżeniem art. 121 ust. 5, w trybie określonym w statucie.
4. Tryb postępowania poprzedzającego zatrudnienie nauczyciela akademickiego określa statut.

² Art. 120. Okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora oraz okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby nieposiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, a także warunki skracania i przedłużania oraz zawieszania tych okresów określa statut.

³ Art. 121.

1. Uczelnia, w której nauczyciel akademicki jest zatrudniony na podstawie mianowania, jest jego podstawowym miejscem pracy.
2. Mianowanie następuje na czas nieokreślony lub określony.
3. Mianowanie po raz pierwszy w uczelni następuje po zakwalifikowaniu w drodze konkursu. Zasady i tryb przeprowadzania oraz kryteria kwalifikacyjne konkursu określa statut.
4. Mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego osoby pełniącej funkcję rektora uczelni publicznej dokonuje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego na wniosek senatu tej uczelni.

Można przewidywać, że uczelnie będą próbowały kwestie te unormować w statutach, jednak może to być zakwestionowane tam gdzie brakuje bezpośredniego ustawowego odesłania do statutu. Wtedy zgodnie z art.66, ust. 2⁴ jedynym autorem tych zasad, a także ich realizatorem będzie rektor.

Tak jak dotąd, przewidziane jest w ustawie zatrudnianie pracowników naukowo-dydaktycznych na podstawie mianowania bądź umowy o pracę. Ale w obecnie obowiązującej ustawie mamy wyraźnie powiedziane, kiedy się zatrudnia na podstawie umowy, kiedy na podstawie mianowania - o tym przesądza sama ustawa. W nowej ustawie nie ma nic na ten temat prócz odesłania do statutu. Stosunki pracy powinny być regulowane przez przepisy prawa powszechnie obowiązującego, a statut do takich nie należy. Uważamy, że stanowi to podstawę zaskarżenia tej ustawy do Trybunału Konstytucyjnego. Stosunki pracy muszą być stabilnie uregulowane prawem powszechnie obowiązującym.

Także w przypadku pensum dydaktycznego, w art. 130⁵ brakuje jednoznacznego wskazania, kto będzie określał zasady kształtowania pensum, przy czym udział pracowników w tej kwestii będzie co najwyżej opiniujący.

Analiza ustawy prowadzi do konkluzji, że w uczelniach, w znacznym stopniu nie będzie rządzić prawo, lecz rządząca grupa wyposażona w narzędzia prawne. Nie jest to zgodne z konstytucyjną koncepcją państwa prawa.

Użyte określenie „grupa rządząca” nie jest gołosłowne, gdyż powiązanie do stanowienia prawa ze spotęgowanym uzależnieniem pracowników od pracodawcy musi doprowadzić do deprecjacji samorządności i do uformowania nieformalnej grupy rządzącej. Autonomia uczelni będzie w istocie autonomią grupy rządzącej. Narusza to konstytucyjną zasadę równości i świadczy o promowaniu relacji społecznych nawiązujących do struktur feudalnych.

---

⁴ Art. 66, ust. 2. Rektor uczelni publicznej podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni lub kanclerza, w szczególności:.....

⁵ Art. 130.

1. Czas pracy nauczyciela akademickiego jest określony zakresem jego obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych. Czas pracy nauczyciela akademickiego uczestniczącego w sprawowaniu opieki zdrowotnej, o której mowa w art. 112, jest określony ponadto zakresem jego obowiązków związanych z zapewnieniem ciągłej opieki nad pacjentami szpitali klinicznych lub oddziałów innych zakładów opieki zdrowotnej.
2. Zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaje zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych określa senat.
3. Roczny wymiar zajęć dydaktycznych wynosi:
  - 1) od 120 do 240 godzin dydaktycznych - dla pracowników naukowo-dydaktycznych;
  - 2) od 240 do 360 godzin dydaktycznych - dla pracowników dydaktycznych, z zastrzeżeniem pkt 3;
  - 3) od 300 do 540 godzin dydaktycznych - dla pracowników dydaktycznych zatrudnionych na stanowiskach lektorów i instruktorów lub równorzędnych.
4. Rektor, powierzając nauczycielowi akademickiemu wykonywanie ważnych zadań dla uczelni, może - w zakresie i na warunkach określonych w statucie - obniżyć wymiar jego zajęć dydaktycznych w okresie wykonywania powierzonych zadań poniżej dolnej granicy wymiaru ustalonej zgodnie z ust. 3.
5. Szczegółowy zakres i wymiar obowiązków nauczyciela akademickiego ustala kierownik jednostki organizacyjnej określonej w statucie.
6. Zajęcia dydaktyczne mogą być wykonywane również poza uczelnią, a w szczególności w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej prowadzonych przez uczelnię na zasadach określonych przez senat.
7. Obowiązkowy wymiar czasu pracy pracowników, o których mowa w art. 113, a także pracowników bibliotecznych oraz pracowników dokumentacji i informacji naukowej, zatrudnionych na stanowiskach kustosza bibliotecznego, starszego bibliotekarza i starszego dokumentalisty, wynosi 36 godzin tygodniowo. Statut uczelni niepublicznej może ustanowić inny niż określony w ust. 3 i 7 wymiar zajęć dydaktycznych oraz wymiar czasu pracy pracowników, o których mowa w art. 113, a także pracowników bibliotecznych oraz pracowników dokumentacji i informacji naukowej zatrudnionych na stanowiskach: kustosza bibliotecznego, starszego bibliotekarza i starszego dokumentalisty.

Nowe prawo o szkolnictwie wyższym

Porównując po pierwszej lekturze ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym” (psw) z jej poprzedniczką ustawą z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (usw) można odnieść wrażenie, iż nowa jest bardziej konkretna, systematyczna, w sposób techniczny porządkująca ustrój i organizację szkolnictwa wyższego tak publicznego, jak niepublicznego i w gruncie rzeczy to wrażenie pozostaje podstawowym efektem wprowadzonych zmian.

Przepisy art. 2 psw zawierające rozbudowany słownik pojęć, mają na celu ujednoczenie dotychczas używanego słownictwa. W ustawie brak wprowadzie przepisów odpowiadających treścią dotychczasowemu art. 6 usw, który wprost określał samorządną społeczność akademicką, niemniej jednak z treści zapisów ustawy wynika, że obecne „Prawo o szkolnictwie wyższym” gwarantuje uczelniom samorządność i to w stopniu wyższym niż przepisy dotychczasowe. Uregulowanie wielu ważkich kwestii, związanych z funkcjonowaniem uczelni, a także regulacje dotyczące stosunku pracy, Prawo o szkolnictwie wyższym pozostawia do unormowania w statutach uczelni (należy zadbać o to, aby w statutach nie zabrakło sformułowań określających podmiotowość społeczności akademickiej). W tej sytuacji budzi kontrowersje zapis art. 56 ust. 1 *in fine* psw, który dla uchwalenia statutu uczelni przewiduje jedynie „zasięgnięcie opinii związków zawodowych działających uczelni”, ponieważ zgodnie z Konstytucją RP Kodeks pracy w procesie uzgadniania gwarantuje organizacjom związkowym prawo współstanowienia aktów prawa regulujących kwestie związane z warunkami pracy, płacy oraz praw i obowiązków pracowniczych.

Zgodnie z art. 17 psw statut uczelni określa sprawy związane z funkcjonowaniem uczelni nieuregulowane w ustawie. Przy tym następujące kwestie winny być uregulowane w statutach obligatoryjnie:

1. skład senatu oraz tryb wyboru i procentowy udział w składzie senatu przedstawicieli nauczycieli akademickich, doktorantów, studentów oraz pracowników nie będących nauczycielami akademickimi (art. 61 ust. 1 i 2 psw);
2. liczbę minimalną członków senatu w celu przedłożenia senatowi do zaopiniowania konkretnej sprawy (art. 62 ust. pkt 11 psw);
3. skład rady podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni oraz tryb wyboru i procentowy udział w składzie rady podstawowej jednostki organizacyjnej przedstawicieli nauczycieli akademickich, doktorantów, studentów oraz pracowników nie będących nauczycielami akademickimi jednostki (art. 67 ust. 1 i 3 psw);
4. szczegółowe kompetencje rady podstawowej jednostki organizacyjnej (art. 68 ust. 2 psw);
5. tryb zwoływania posiedzeń i tryb pracy organów kolegialnych uczelni (art. 69 ust. 1);
6. kompetencje kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni (art. 70 ust. 1 psw);
7. skład kolegium elektorów oraz tryb wyboru jego członków, tryb wyboru organów jednoosobowych, przedstawicieli do organów kolegialnych oraz osób pełniących inne funkcje z wyboru, a także tryb powoływania komisji wyborczych (art. 71 ust. 1 i 8 psw);
8. wymagania kwalifikacyjne, jakie musi spełniać kandydat na prorektora oraz kandydat na kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej i kandydat na jego zastępcę (art. 75 ust. 1 i art. 76 ust. 1 psw);
9. tryb wyboru lub powoływania oraz tryb odwoływania kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych i ich zastępców (art. 76 ust. 3 psw);
10. przypadki wygaśnięcia mandatu członka organu kolegialnego i mandatu organu jednoosobowego przed upływem kadencji oraz tryb wyborów uzupełniających (art. 77 ust. 3 psw);
11. zakres kierowania administracją i gospodarką uczelni przez jej kanclerza (art. 81 ust. 1 psw) - *określenie tego zakresu winno mieć miejsce raczej w regulaminie organizacyjnym uczelni*;
12. tryb ustalania regulaminu organizacyjnego uczelni (art. 83 ust. 1 zd. 2 psw);
13. rodzaje, warunki i tryb tworzenia, likwidacji i przekształcania innych niż podstawowe jednostek organizacyjnych uczelni (art. 84 ust. 3 zd. 2 psw);
14. organizację i funkcjonowanie systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym zasady korzystania z niego przez osoby nie będące pracownikami, doktorantami lub studentami uczelni (art. 88 ust. 1 zd. 2 psw);

15. skład i kompetencje rady bibliotecznej oraz tryb jej powoływania (art. 88 ust. 3 psw);
16. **tryb postępowania poprzedzającego zatrudnienie nauczyciela akademickiego (art. 118 ust. 4 psw);**
17. **okres zatrudnienia na stanowisku asystenta osoby nie posiadającej stopnia naukowego doktora oraz okres zatrudnienia na stanowisku adiunkta osoby nie posiadającej stopnia naukowego doktora habilitowanego, a także warunki skracania i przedłużania oraz zawieszania tych okresów (art. 120 psw);**
18. **zasady i tryb przeprowadzania konkursu oraz kryteria kwalifikacyjne w celu zatrudnienia nauczyciela akademickiego na podstawie mianowania (art. 121 ust. 3 zd. 2 psw);**
19. **kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich oraz tryb jej dokonywania (art. 132 ust. 2 zd. 2 psw);**
20. **zasady zasięgania opinii studentów o nauczycielu akademickim i sposób ich wykorzystania przy dokonywaniu okresowej oceny (art. 132 ust. 3 psw);**
21. **szczegółowe zasady i tryb udzielania urlopów naukowych i urlopów dla poratowania zdrowia (art. 134 ust. 12 psw);**
22. **tryb wyboru uczelnianej komisji dyscyplinarnej do spraw nauczycieli akademickich (art. 143 ust. 1 psw);**
23. **zasady podziału i przyznawania nagród rektora dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi (art. 155 ust. 8 psw);**
24. szczegółowe warunki oraz tryb postępowania przy nadawaniu tytułu doktora honoris causa (art. 16 ust. 3 psw);
25. tryb powołania komisji rekrutacyjnej (art. 169 ust. 8 psw);
26. treść ślubowania dla osób przyjętych na studia (art. 170 psw);
27. przepisy porządkowe dotyczące odbywania w uczelni zgromadzeń (art. 230 ust. 5 psw).

Ponadto statut uczelni publicznej może zawierać regulacje dotyczące następujących zagadnień:

1. zatrudniania pracowników dydaktycznych na stanowisku docenta (art. 110 ust. 4 psw);
2. dodatkowych wymagań i kwalifikacji zawodowych osób zatrudnianych na stanowiskach naukowych, naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych (art. 116 psw);
3. zakazu łączenia funkcji członka organu kolegielnego uczelni z funkcją organu jednoosobowego innej uczelni, ze statusem założyciela innej uczelni niepublicznej będącego osobą fizyczną albo ze statusem członka organu osoby prawnej będącej założycielem innej uczelni niepublicznej (art. 79 ust. 2 psw);
4. ustanowienia konwentu uczelni, wówczas statut określa także szczegółowy skład i sposób powo-

ływania członków konwentu (art. 60 ust. 4 i art. 63 ust. 3 psw);

5. wyboru zastępców kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych nie będących wydziałami, w tym także wyboru zastępcy właściwego do spraw studenckich (art. 76 ust. 5 psw).

Zmiany ustrojowe

Wśród zmian ustrojowych należy odnotować, iż zgodnie z aktualnym prawem uczelnia ma obowiązek powołać kolegia elektorów, tj. organy wyborcze, dotychczas były one fakultatywne - mogły funkcjonować na podstawie statutu. Obecnie kolegielnym organem fakultatywnym, który może przewidywać statut uczelni jest konwent (art. 60 ust. 4 psw).

Z uwagi na zapis art. 270 ust. 4 psw przepis art. 77 ust. 1 psw będzie obowiązywał od 1 września 2008 r., ponieważ zgodnie z przepisem przejściowym organy uczelni wybrane na podstawie przepisów dotychczasowych pełnią swe funkcje do czasu upływu kadencji, na którą zostały wybrane.

Zmiany w kompetencjach organów uczelni

Ze sformułowania art. 66 psw wynika, że ustawa rozszerzyła zakres kompetencji rektora ze „spraw dotyczących funkcjonowania uczelni” na „wszystkie sprawy dotyczące uczelni”. Dotychczas do kompetencji rektora należało podejmowanie decyzji w zakresie mienia i gospodarki, przekraczających zakres zwykłego zarządu, obecnie brak tego ograniczenia - ustawa stanowi, że rektor „podejmuje decyzje dotyczące mienia i gospodarki uczelni” (art. 66 ust. 2 pkt 1 psw). Ponadto obok nadzoru nad administracją i gospodarką uczelni rektor sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni (art. 66 ust. 2 pkt 3 psw), nie jest to precyzyjne określenie, na podstawie wykładni systematycznej można wnioskować, że chodzi o nadzór wyłącznie w zakresie zgodności tejże działalności z przepisami prawa i statutem uczelni, szerszy zakres godziłby przecież w konstytucyjną zasadę wolności badań naukowych, powtórzoną w art. 4 ust. 2 psw. Ustawa obok kompetencji dookreśla także obowiązki i zakres odpowiedzialności organu uczelni: rektor uczelni publicznej odpowiada, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, za naruszenie w uczelni dyscypliny finansów publicznych (art. 66 ust. 3 psw). Ponadto na rektora, a nie, jak dotychczas „uczelnie” (art. 34 usw), ustawa nakłada obowiązki określone w art. 35 psw. Aktualny zakres kompetencji senatu (art. 62 psw) odpowiada dotychczasowemu (art. 48 usw). Natomiast szczegółowe kompetencje rady podstawowej jednostki organizacyjnej określa statut (art. 68 ust. 2 psw). Także kompetencje kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni określa statut (art. 70 ust. 1 psw). Novum stanowią bez wątpienia przepisy art. 38 psw uprawniające ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego do wystąpienia do senatu uczelni z wnioskiem o odwołanie rektora

(ust. 1), do zawieszenia rektora w pełnieniu funkcji do czasu rozpatrzenia wniosku o jego odwołanie (ust. 3) oraz do odwołania rektora po zasięgnięciu opinii RGSzW i odpowiednio KRASP lub KRZSzP i wyznaczenia terminu do przeprowadzenia wyborów

uzupełniających (ust. 5). Dotychczas rektora (lub prorektora) mógł odwołać wyłącznie organ, który dokonał wyboru na wniosek określonej części statutowego składu senatu (art. 61 usw).

***

Poniższy tekst został opublikowany na stronie internetowej.

(Red.)

Artur Wołek^{*)}

Kraków, 02-09-2005 r.

Ogłoszenie pięciu tez przeciw ustawie o szkolnictwie wyższym

2 września Artur Wołek przybił na bramie gmachu Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego pięć tez przeciwko nowej ustawie o szkolnictwie wyższym. Jednocześnie przedstawił pięć propozycji, w jaki sposób prowadzić politykę edukacyjną państwa, by ułatwić młodym ludziom zdobycie wykształcenia, dbać o jakość szkół wyższych, uzdrowić stosunki panujące wśród hierarchii akademickiej. Oto pięć tez wraz z propozycjami Artura Wołka:

I. Nowa ustawa pogłębia nierówny dostęp do studiów wyższych

Nowa ustawa do obecnego patologicznego systemu „studiów bezpłatnych” dodaje nową patologię: po pierwsze, nie wyrównuje szans, ale sprzyja pogłębieniu różnic. Ci, którzy mieli dostęp do lepszego wykształcenia (zamożniejsi, mieszkający w dużych miastach) dostają szansę darmowych studiów na najlepszych uczelniach, ci słabsi - płatnych studiów zaocznych lub dziennych w drogiej uczelniach niepublicznych. Po drugie, ustawa wiąże dostęp do studiów dziennych na niektórych kierunkach z bezpłatnością, a zatem ten, kto nie dostał się na studia bezpłatne, nie ma szansy studiować tych kierunków w trybie dziennym w żaden inny sposób.

Najbardziej sensowne jest wprowadzenie powszechnego bonu edukacyjnego na pierwszy rok studiów umożliwiającego ich faktyczną bezpłatność, bez względu na kierunek i szkołę, którą wybrał student. Następnym krokiem byłoby „zmierzenie” możliwości studenta do korzystania ze stypendiów i utrzymania swoich studiów jako bezpłatnych. System stypendialny powinien gwarantować bezpłatne studia przynajmniej młodzieży uzdolnionej, a także dawać szansę redukcji kosztów młodzieży mającej trudniejsze warunki startu edukacyjnego, jednakże zawsze w powiązaniu z wynikami w nauce.

II. Nowa ustawa utrzymuje nierówne traktowanie szkół państwowych i niepublicznych

Nowa ustawa odrzuciła istniejący w szkolnictwie niższych szczebli obowiązek pokrywania przez państwo części kosztów nauczania w szkołach niepublicznych. Studenci szkół prywatnych płacą więc za edukację dwa razy - raz za pośrednictwem podatków, drugi raz płacąc czesne. Studiowanie w uczelniach niepaństwowych ustawa sprowadza tym samym do ekscentrycznej fanaberii, którą trzeba sobie samemu zafundować, chociaż w szkołach niepublicznych rozpoczyna naukę już 1/3 polskich studentów.

Należy wprowadzić zasadę płacenia stałej kwoty państwowej dotacji za każdego studenta podejmującego naukę w dowolnym sektorze edukacji akademickiej, a jednocześnie postawić formalne wymogi mini-

malne związane z jakością edukacji (wielkość grup ćwiczeniowych, proporcje wykładów i zajęć prowadzonych w małych grupach, dostępność konsultacji itp.).

III. Nowa ustawa nie hamuje działania oszukańczych „dyskontów” edukacyjnych

Wraz z częściowym „urynkowaniem” szkolnictwa upowszechniły się strategie szybkich wysokich zysków osiągniętych poprzez masowe kształcenie na minimalnym poziomie. Nie uległy mu wszystkie uczelnie, ale największe zyski osiągnęli ci, którzy zdecydowali się bezwzględnie wykorzystać boom edukacyjny oferując tanią, tandetną edukację. Edukacyjne „biedronki” pracownicy zebrały pieniądze od tych, którzy nie dostali się na studia dzienne, a których nie było stać na pełnowartościowe studia w szkołach z wysokim poziomem kształcenia. Nowa ustawa toleruje ten stan rzeczy.

Wprowadzenie bonu edukacyjnego i kierowanie pomocy stypendialnej tam, gdzie osiągnięte są najlepsze wyniki, może tę sytuację odwrócić. Zniechęci uczelnie państwowe do zarabiania wyłącznie na organizacji studiów zaocznych, a zarazem wprowadzi inne niż cenowe kryteria rywalizacji między szkołami publicznymi i niepublicznymi. Trzeba odchodzić od formalistycznego kryterium zatrudnienia określonej liczby profesorów i doktorów. Kompetencje Państwowej Komisji Akredytacyjnej powinny objąć przede wszystkim ocenę procesu dydaktycznego.

IV. Nowa ustawa utrwała uprzywilejowanie naukowej oligarchii

Ustawa utrzymuje faktyczny monopol na podejmowanie decyzji w sprawach szkolnictwa wyższego przez nauczycieli ze stopniem doktora habilitowanego. Habilitacja w kształcie obecnym jest gwarancją silnego administracyjnego statusu akademickiego, bez konieczności podejmowania jakichkolwiek wysiłków naukowych czy dydaktycznych.

Habilitacji nie można zlikwidować, ale należy zmniejszyć jej znaczenie w procesie zarządzania uczelniami oraz w warunkowaniu samodzielności naukowej. Wyjście kompromisowe polega zatem na względnym zrównaniu administracyjnej pozycji doktorów i doktorów habilitowanych i przypisanie habilitacji rangi wysokiego uznania naukowego, a nie administracyjnego warunku kariery dziekańskiej lub badawczej.

V. Nowa ustawa wprowadza segregację uczelni zamiast konkurencji

Nowa ustawa wprowadza silną segregację uczelni wyższych, uzależniając status i możliwości edukacyjne szkoły od liczby prowadzonych kierunków studiów doktorskich. Studia na nowych kierunkach, studia międzykierunkowe, innowacje dydaktyczne będą zazdrośnie strzeżo-

nym przywilejem największych uczelni. Powstrzyma to na całe lata zdolności konkurencyjne nowych, małych, przede wszystkim niepublicznych uczelni wyższych. Ich zalety - orientacja na studenta, sięganie po amerykańskie wzorce edukacyjne, elastyczność i innowacyjność oferty - zostały szybko dostrzeżone przez studentów. Obrona ze strony uczelni państwowych nie polega na korekcie własnej oferty, lecz na utrudnianiu życia konkurentom.

*) *Jest autorem książki „Demokracja Nieformalna”. Opisuje w niej konstytucjonalizm i rzeczywiste reguły polityki w Europie Środkowej po 1989 r.*

***

Publikujemy wypowiedź p. Arkadiusza Doczyka ze strony internetowej Parlamentu Studentów RP (www.psrp.org.pl), a dotyczącą nowej ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”. (Red.)

Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej

Arkadiusz Doczyk
Parlament Studentów RP

Warszawa, 2005-08-22

NOWA USTAWA NA NOWY ROK AKADEMICKI

Szanowni Studenci,
Drodzy Samorządowcy,

27 lipca br. Sejm RP po blisko 3 latach prac przyjął nową ustawę „Prawo o szkolnictwie wyższym”, 22 sierpnia br. podpisał ją Prezydent RP, a 1 września br. wejdzie w życie większość jej postanowień.

Do końca prac nad projektem wywoływał on rozbieżne opinie, od ostrej krytyki po głośny zachwyt. Niektóre przepisy (np. lustracyjne) do samego końca procesu legislacyjnego stanowiły przedmiot sporów lub były kilkakrotnie zmieniane. Dominuje też opinia, że projekt jest kompromisem różnych grup interesu działających w sferze szkolnictwa wyższego i ma „rektorski rodowód”.

Parlament Studentów RP włączył się do prac nad projektem już na etapie jego przygotowywania w Zespole Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego. Następnie konsekwentnie realizowaliśmy interes studencki próbując na kolejnych etapach trzyletnich prac wygrywać kolejne studenckie postulaty. Choć nie było łatwo... 11 członków Zespołu niejednokrotnie przegłosowywało jedynego przedstawiciela studentów, a dzień przed podpisaniem projektu zmuszeni byliśmy zagrozić vetem, by przekonać Zespół, że nie znamy pojęcia kompromisu za wszelką cenę.

Jednocześnie na bieżąco informowaliśmy o postępach prac na www.psrp.org.pl i konsultowaliśmy projekt na forum Zjazdu czy Rady Studentów: podczas konferencji i spotkaniach w poszczególnych ośrodkach akademickich.

Następne miesiące to negocjowanie poszczególnych przepisów w specjalnej Podkomisji Sejmu, która przyjęła ostatecznie poważnie zmieniony projekt prezydenckiego Zespołu. Na tym etapie konsultowaliśmy projekt na Konwencji Przewodniczących i podtrzymywaliśmy twarde stanowisko.

Należy odejść od segregacji uczelni w oparciu o kryteria formalistyczne i oceniać przede wszystkim podstawowe jednostki organizacyjne uczelni tak, by dobry wydział uczelni państwowej miał podobne prawa do organizowania innowacyjnego kierunku studiów, co renomowana uczelnia niepubliczna sprawdzona pod względem dokonań dydaktycznych i badawczych.

Artur Wólek

Etap prac w Komisji Sejmowej to kolejne starcie zwolenników projektu prezydenckiego (zwanego „profesorskim” lub „rektorskim”) i poselskiego (zwanego „PiS-owski”). Dodatkowo związki zawodowe i każda instytucja aktywna w obszarze szkolnictwa wyższego wносиły wiele nowych pomysłów, istotnych głównie z ich własnego punktu widzenia. Oczywiście także posłowie na 16 posiedzeniach podkomisji i 14 posiedzeniach komisji proponowali nowe rozwiązania lub wielokrotnie wracali do już odrzuconych.

Także PSRP - realizując zasadę „jak wyrzucić drzwiami, wrócimy oknem” - wypracował wśród posłów szerokie zrozumienie dla wielu istotnych społecznie poprawek, nawet tych, które pierwotnie nie miały żadnych zwolenników. Wielokrotne spotkania z autorami obu projektów, posłami, senatorami, Ministrem Edukacji Narodowej i Sportu, członkami Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Państwowej Komisji Akredytacyjnej, przedstawicielami konferencji rektorów czy doktorantami przełożyły się na wyniki głosowań. Pragnę podziękować Przedstawicielom tych Instytucji oraz Parlamentarzystom, którzy popierali ważne dla nas rozwiązania.

W zmaganiach o ustawę pokazaliśmy, że o sprawy ważne potrafimy walczyć do ostatniej chwili, a kompromisy nie mogą być zgniłe. Dlatego zrealizowaliśmy prawie wszystkie założone cele, a kuluarową opinię, że „studenci ugrali za dużo”, możecie zweryfikować biorąc pod uwagę poniższe zestawienie preferowanych przez PSRP rozwiązań:

- ◇ 20 % udział studentów w organach kolegialnych na uczelni (do 1 września 2005 było 10%, w projekcie zespołu Prezydenta przewidywano 15 % udział studentów), o co występował już Przewodniczący A. Szejna.

- ◇ wprowadzenie wymogu „zaspokojenia lub zabezpieczenia (...) studentów” w przypadku likwidacji uczelni niepublicznej”(art. 27) - co postulowała Rada Główna Szkolnictwa Wyższego już w październiku 2000 r.
- ◇ udział studentów w komisjach dyscyplinarnych dla nauczycieli akademickich - nowość - co najmniej 1 student w uczelnianej komisji dyscyplinarnej na uczelni oraz co najmniej 1 student w komisji odwoławczej przy Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego:
  - obligatoryjna ocena nauczycieli akademickich przez studentów – nowość.
  - obowiązek regulowania warunków odpłatności w drodze pisemnej umowy studenta z uczelnią (art. 160 ust. 3 i 269 ust. 2) - nowość.
  - przywrócenie odrębnych świadczeń pomocy materialnej (stypendium mieszkaniowe oraz stypendium na wyżywienie).
  - ograniczenie możliwości pobierania tzw. kosztów narzutu na FPM do 0,2 % rocznej dotacji budżetowej na pomoc materialną dla studentów.
  - 3% limit środków z FPM dla doktorantów oraz wejście w życie przepisów o pomocy materialnej dla doktorantów od 1 października 2006 r. (przeforsowane przez PSRP wobec konsekwentnej odmowy podziału Funduszu na „studencki” i „doktorancki”).
  - zmiana sposobu naliczania dochodu dla osób pochodzących z rodzin rolniczych (powrót do ustawy o podatku rolnym - co zmniejsza dochód z 1 ha przeliczeniowego o ok. 2/3).
  - wprowadzenie do ustawy możliwości przyznawania stypendiów za wyniki w nauce na rok lub semestr.
  - wykreślenie konieczności udokumentowania kosztów niepełnosprawności przez studenta ubiegającego się o stypendium dla niepełnosprawnych.
  - zachowanie możliwości zaskarżania decyzji organów uczelni do sądu administracyjnego.
  - wzrost liczby przedstawicieli studentów w Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego (z 3 do 4).
  - udział przedstawiciela studentów w pracach prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej – nowość.
  - nadanie PSRP możliwości podejmowania akcji protekcyjnej – nowość.
  - obniżenie progu (z jednomyślności do 3/4) wymaganego do zgłoszenia studenckiego wniosku o odwołanie prorektora ds. studenckich.
  - wprowadzenie przesłanek skreślenia z listy studentów do ustawy (dotychczas w regulaminie studiów), wyróżnienie obligatoryjnych i fakultatywnych - nowość.
  - finansowa i organizacyjna odrębność samorządu doktorantów.
  - wykreślenie z projektu ustawy możliwości pobierania opłaty wpisowej (pozostaje tylko tzw. opłata rekrutacyjna).
  - zwolnienie uczelni z podatku dochodowego, podatku od towarów i usług, podatku od nieruchomości, a także od czynności cywilnoprawnych domów i stołówek studenckich.
  - przywrócenie pełni praw autorskich studenta do pracy dyplomowej.
  - wnioskowanie przez PSRP o nadanie pierwszego regulaminu samorządu studentów w nowo utworzonej uczelni (art. 202 ust. 4).

Jak widzicie można wiele osiągnąć także bez używania „górnicych sposobów dyskusji”. Jednak skuteczne negocjacje możliwe wymagają poparcia zorganizowanego środowiska. Dziękuję wszystkim Samorządom, dzięki którym ja - a wcześniej Przemek Kowalski - pewni byliśmy, że za naszymi argumentami stoi Wasze poparcie.

Także parlamentarny sukces ustawy o dostępie do zawodów prawniczych czy pierwsze obniżki ZUS dla otwierających działalność, to kolejne dowody siły zjednoczonego środowiska.

Jednak poza Waszym wsparciem, twardymi negocjacjami i nieustającym lobbieniem ostatnim warunkiem osiągnięcia wypisanych powyżej rozwiązań była mało spektakularna lecz niezbędna praca analityczna: ciągłe śledzenie zmienionych przepisów w kilkudziesięciu wersjach projektów, wertowanie nowych regulacji, przygotowywanie kolejnych poprawek wraz z uzasadnieniem i wyliczeniami skutków finansowych.

Szanowni Studenci, Drodzy Samorządowcy,

Nowe „Prawo o szkolnictwie wyższym” stanowi spory krok w kierunku „upodmiotowienia studenta”, nie jest jednak ustawą naszych marzeń. Nadal nie rozwiązuje kilku zasadniczych problemów: promowania rozwoju młodych naukowców, efektywnego zarządzania uczelniami państwowymi czy finansowania systemu szkolnictwa wyższego. Z powyższymi kwestiami przyjdzie nam się zmierzyć już w październiku podczas I Forum PSRP „Przyszłość szkolnictwa wyższego”.

Jednak do października czeka nas wdrażanie zmian, jakie niesie za sobą ustawa. Wymagać to będzie zmian statutów uczelni, regulaminów studiów, pomocy materialnej dla studentów, być może zmian regulaminów samorządów studenckich. Konieczne wydają się wybory uzupełniające do powiększonej kurii studenckiej w organach kolegialnych uczelni. Wierzę, że z tej odpowiedzialności wywiążecie się doskonale. Zapewniam, że w tych wszystkich kwestiach pozostajemy do Waszej dyspozycji.

Z pozdrowieniami,

/-/ Arkadiusz Doczyk

***

PRZEDRUK: „Rzeczpospolita” z dnia 7.10.2005 r.

Trzecia umowa lektorki już na czas nieokreślony **Nauczyciele akademicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę podlegają** **ochronie kodeksu pracy - powiedział Sąd Najwyższy.**

Większość nauczycieli akademickich pracuje na podstawie mianowania, ale są tam pewne kategorie nauczycieli zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Do ich statusu pracowniczego w ustawie z 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym odnosi się tylko art. 92. Mówi, że nawiązanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim, który ma być zatrudniony w uczelni jako dodatkowym miejscu pracy, w niepełnym wymiarze czasu pracy albo dla wykonania określonych zadań, następuje w drodze umowy o pracę. Umowę zawiera rektor, na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej określonej w statucie uczelni, po zasięgnięciu opinii właściwej rady wydziału. Agnieszka M. była lektorem języka angielskiego na Uniwersytecie Wrocławskim. Pierwszą umowę miała na rok, drugą także na rok, trzeciej wprawdzie nie przewidywano, ale ponieważ inny lektor zachorował, to tę drugą przedłużono na kolejny trzeci już rok. Gdy ta umowa wygasła, uczelnia uznała, że jej związki definitywnie się zakończyły. Odmówiła uznania umowy za zawartą na czas nieokreślony.

Tymczasem zgodnie z art. 25¹ kodeksu pracy zawarcie kolejnej umowy o pracę na czas określony jest równoznaczne w skutkach z zawarciem z pracownikiem

umowy na czas nieokreślony, jeżeli poprzednio strony dwukrotnie zawarły umowę na czas określony, a przerwa między nimi nie przekraczała miesiąca. W tym przypadku żadnych przerw nie było.

Wrocławskie sądy pracy oddaliły pozew lektorki o przywrócenie do pracy. Uznały, że art. 92, który reguluje status takich nauczycieli, jest przepisem szczególnym w stosunku do regulacji kodeksu pracy, który tu nie ma w ogóle zastosowania. Zwalczała to stanowisko skargą kasacyjną adwokat Marta Kawecka, pełnomocnik lektorki: - Artykuł 92 mówi tylko, w jakich sytuacjach można zatrudnić nauczyciela akademickiego na podstawie umowy o pracę, a po tym nie mówi nic.

Sąd Najwyższy w czwartek uwzględnił kasację i nakazał ponowne rozpoznanie sprawy. - Sądy niższych instancji dokonały błędnej wykładni art. 92, nie reguluje on bowiem wyczerpująco statusu tego rodzaju zatrudnienia na uczelniach - powiedział w uzasadnieniu sędzia Zbigniew Myszka. - Nie można go traktować jako *lex specialis* w stosunku do kodeksu pracy. Jeżeli zaś kodeks obowiązuje, to także jego art. 25¹. W konsekwencji więc trzecia umowa czasowa stała się umową na czas nieokreślony (sygn. II PK 77/05).

Marek Domagalski

***

Brussels, 21 September 2005 r.

Światowy dzień nauczyciela*) **Wysokiej jakości nauczyciele dla wysokiej jakości edukacji**

Drodzy koledzy,

Jesteśmy dokładnie 2-tygodnie przed Światowym Dniem Nauczyciela 2005. Do tej pory organizacje związkowe z 72 krajów przesłały swoje formularze uczestnictwa i informację na temat swojej działalności dla uczczenia 5 października. Dziękujemy wszystkim za informowanie nas i zachęcamy pozostałych afiliantów do wysłania nam szczegółowych informacji o swoim uczestnictwie w kampanii WTD. Będzie nam miło także otrzymać zdjęcia, kopie materiału lokalnych WTD, artykułów, itd.

Strona internetowa WTD (<http://www.ei-ie.org/worldteachersday>) jest stale uaktualniana, aby infor-

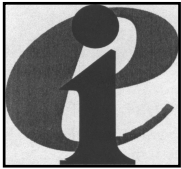
mować was o każdym wydarzeniu kampanii u naszych afiliantów. Wspólne oświadczenie EI-WCT i agencji ONZ są także dostępne w Sekcji Centrum Prasowego tej strony internetowej.

Korzystamy z okazji, aby przypomnieć wam o dostępności plakatów, pamfletów i naklejek, które mogą być wysłane tym, którzy potrzebują więcej materiału promocyjnego. Prosimy o zwracanie się do nas w tej sprawie jak najwcześniej.

Fred van Leeuwen
General Secretary

*)Tłumaczył Ryszard Mosakowski.

***

TO ALL EI MEMBER ORGANISATIONS

Brussels, 20 September 2005 r.

Śmierć Wiceprezydenta EI Sandry Feldman*)

Drodzy koledzy,

Z głębokim żalem informujemy o śmierci Wiceprezydenta EI¹⁾ dla regionu Ameryki Północnej Regionu Karaibskiego Sandry Feldman. Zmarła w spokoju w swoim domu w niedzielę wieczorem po 3 latach walki z rakiem. Sandry, bo tak była znana, była prezydentem AFT²⁾ w latach 1997-2004.

Sandry Feldman była pełnym poświęcenia związkowcem, zaangażowanym przedstawicielem nauczycieli i odważnym przywódcą. Została wybrana prezydentem AFT w 1997 r. zastępując swojego przyjaciela i mentora Al. Shankera, który był jednym z prezydentów założycieli EI. Zrezygnowała z prezydentury AFT w 2004 r. w celu skoncentrowania się na walce z chorobą. Zachowała jednak stanowisko wiceprezydenta EI, na które po raz pierwszy została wybrana w 1998 r., wykazując głębokie zainteresowanie dobrem pracowników edukacji w Ameryce i na całym świecie.

Sandry miała wspaniałą 30-letnią karierę w AFT w Mieście Nowy York, w tym 11 lat jako prezydent. Była silnie przywiązana do publicznej edukacji, co wynikało z jej uczestnictwa w szkołach publicznych podczas dorastania w Brooklynie N.Y. Będąc jeszcze studentką Kolegium w Brooklynie rozpoczęła swoją karierę jako orędownik praw obywatelskich i sprawiedliwości społecznej. W czasie następnych dekad stała się wysoce szanowanym działaczem w ruchu związkowym i uczestniczyła w wielu demonstracjach związkowych i innych działaniach stanowego centrum związkowego AFL-CIO. Została następnie

wybrana do Krajowej Rady Wykonawczej tej organizacji.

Przez całą karierę była skutecznym orędownikiem praw obywatelskich i sprawiedliwości społecznej. Wypowiadała się przeciwko wszelkim formom dyskryminacji. Stała się aktywnym zwolennikiem edukacji obywatelskiej i demokracji na arenie międzynarodowej, potępiając terroryzm i dławienie praw ludzkich i związkowych, wszędzie gdzie ono występowało.

Sandry była uznawana jako wymowny i odważny czempion sprawy edukacji najwyższej jakości dla wszystkich. Często stawała na czele akcji podejmowanych w Kongresie USA i stanowej legislaturze w celu poparcia środków pro-edukacyjnych i pro-pracowniczych, w tym odpowiednich środków na edukację i usługi publiczne. Stała się czołową osobą popierającą Kampanię EI „Edukacja dla Wszystkich”, potępiając pracę dzieci i promując powszechną edukację dla dzieci na całym świecie.

Sandry była dobrym przyjacielem i doradcą oraz miłym kumplem dla wielu w międzynarodowej społeczności edukacyjnej. Sandry zносиła chorobę w swoich ostatnich latach z takim samym dobrym duchem, który wniosła do swojej pracy. Jej przyjaźni, przywiązania i entuzjazmu dla swojej pracy będzie brakowało wszystkim, którzy ją znali.

Z tej okazji na stronie internetowej EI została otwarta księga kondolencyjna, gdzie można składać kondolencje, które będą wysłane do męża Sandry i do AFT.

Yours sincerely,

Fred van Leeuwen
General Secretary

*)Tłumaczył Ryszard Mosakowski.

¹⁾ Education International (EI)

²⁾ American Federation of Teachers (AFT)

***

Opinia Polskiego Lobby Przemysłowego
na temat
„Strategii Przekształceń Strukturalnych
Przemysłowego Potencjału Obronnego
w latach 2005 – 2010”

Kończy się okres realizacji „Strategii Przekształceń Strukturalnych Przemysłowego Potencjału Obronnego w latach 2002 – 2005”, która doprowadziła do konsolidacji polskiego przemysłu obronnego wokół dwóch grup: „Bumar” i Agencji Rozwoju Przemysłu, nad którymi Skarb Państwa – co należy uznać za fakt pozytywny – zachował efektywną kontrolę. Rozpoczął się proces włączania niektórych jednostek badawczo-rozwojowych do struktury „Bumar”, które będą spełniać dla niego rolę zaplecza badawczo-rozwojowego. W okresie realizacji „Strategii 2002” ustabilizowały się zamówienia Ministerstwa Obrony Narodowej, niestety, na poziomie dużo niższym od przewidzianego i oczekiwanego przez polskie przedsiębiorstwa obronne. Jednocześnie pojawiły się nowe uwarunkowania, związane przede wszystkim z tworzeniem europejskiego rynku obronnego.

W tej sytuacji pożądane są zmiany w dotychczas realizowanej strategii. Kształt tych zmian został zarysowany w „Strategii Przekształceń Strukturalnych Przemysłowego Potencjału Obronnego w latach 2005 – 2010”. Do projektu tej strategii Polskie Lobby Przemysłowe zgłasza poniższe uwagi:

1. Najważniejszym problemem, który został przedstawiony w projekcie nowej „Strategii 2005 – 2010” jest kwestia prywatyzacji Grupy „Bumar”. Rząd proponuje, aby Grupa prywatyzowana była metodą kapitałową – z udziałem inwestora strategicznego, któremu ma być sprzedana duża część udziałów. Taki sposób prywatyzacji nie zapewni kapitału dla Grupy „Bumar” i wchodzących w jej skład spółek zbrojeniowych, a jedynie zasili budżet państwa. Jednocześnie zaistnieje niebezpieczeństwo utraty kontroli Skarbu Państwa nad Grupą „Bumar”, skupiającą główny trzon polskiego przemysłu obronnego. Może to nastąpić wtedy, gdy inwestor strategiczny odkupi akcje należne pracownikom.
2. Naszym zdaniem, należy umocnić Grupę „Bumar”, przy zapewnieniu jej narodowego charakteru. Służyć temu będzie włączenie do Grupy pozostających poza nią i ARP przedsiębiorstw, których nie udało się sprywatyzować. Dla funkcjonowania obu spółek dominujących, czyli „Bumar” i Agencji Rozwoju Przemysłu, istotne jest powiązanie ich działalności z zadaniami i funkcjonowaniem jednostek badawczo – rozwojowych, działających na rzecz polskiego przemysłu obronnego. Jednym ze sposobów na to jest włączenie ich, a zwłaszcza instytucji państwowych, do realizacji programów zbrojeniowych, realizowa-

nych z udziałem przedsiębiorstw skupionych w Grupie „Bumar” lub w ARP. Podstawową jednak sprawą jest podniesienie nakładów w budżecie MON na prace badawczo-rozwojowe prowadzone przez JBR-y oraz instytuty cywilne i wojskowe pracujące na rzecz obronności. Nakłady te są zenująco niskie i ciągle maleją.

3. W „Strategii 2005 – 2010” nie zaproponowano mechanizmów finansowania eksportu polskiego uzbrojenia. Zdaniem Polskiego Lobby Przemysłowego, dla wsparcia tego eksportu należy wykorzystać instrumenty znajdujące się w dyspozycji Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych (KUKE). Widzimy również potrzebę włączenia do „Strategii” koncepcji współpracy międzynarodowej. W tej sprawie niezbędne jest harmonijne współdziałanie odpowiednich organów państwowych z agendami spółek dominujących, odpowiedzialnymi za współpracę międzynarodową.
4. Inną słabością analizowanej tu „Strategii 2005 – 2010” jest nie uwzględnienie w niej kwestii nadzoru nad branżą obronną. Po raz kolejny postulujemy, że taką funkcję powinien spełniać Urząd ds. Uzbrojenia. Niezbędny jest uzgodniony nacisk przedstawicieli przemysłu obronnego na tworzenie takiego Urzędu. Byłby on jedynym partnerem reprezentującym cały przemysł obronny i jego zaplecze badawczo – rozwojowe w relacjach z innymi instytucjami państwowymi i partnerami zagranicznymi.
5. Ostateczna wersja „Strategii 2005 – 2010” powinna również zawierać propozycje dotyczące kierunków i sposobów przekształceń wojskowych przedsiębiorstw remontowo – produkcyjnych. Nie jest dobrym rozwiązaniem nadanie im charakteru wyłącznie remontowego. W sytuacji stopniowego schodzenia techniki poradzieckiej mogłoby to spowodować szybki upadek tych przedsiębiorstw. Poza tym nadanie im statusu wyłącznie remontowego może być szczególnie groźne i niekorzystne w przypadku wejścia do tych przedsiębiorstw zagranicznego inwestora strategicznego. W takiej bowiem sytuacji inwestor strategiczny byłby przede wszystkim zainteresowany ich gruntami i majątkiem, a nie rozwijaniem przez nich dotychczasowej działalności. Tego rodzaju prywatyzacja wojskowych przedsiębiorstw remontowo – produkcyjnych mogłaby oznaczać wrogie przejęcie.

NEKROLOGI

Koledze JERZEMU S. OŁĘDZKIEMU
serdeczne wyrazy współczucia
z powodu śmierci MATKI

składają

*Przewodniczący, Prezydium, Rada
i Pracownicy Biura
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”*

Koleżance WANDZIE SPOZ PAĆ
serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci
OJCA Mieczysława Spoz

składają

*Przewodniczący, Prezydium, Rada
i Pracownicy Biura
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”*

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

DANIELA PODRZYCKIEGO

Przewodniczącego Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”

w tej tragicznej chwili
wyrazy współczucia

RODZINIE ZMARŁEGO

składają

*Przewodniczący, Prezydium, Rada
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”*

Dnia 26 sierpnia 2005 roku w 25. Rocznicę Naszego Sierpnia
Poszerzył ostatecznie swoją „Przestrzeń Wolności”

Ś†P

ANDRZEJ NAGIN

architekt

współzałożyciel i wieloletni aktywny działacz Komisji Zakładowej
NSZZ „Solidarność” Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Żył pięknie, żarliwie i solidarnie.

Msza Święta za spokój duszy zmarłego została odprawiona
w Kościele św. Józefa na Powązkach Wojskowych
we czwartek 1 września 2005 roku o godz. 14¹⁵

Cześć Jego Pamięci!

*Komisja Zakładowa i Komisja Rewizyjna
NSZZ „Solidarność” ASP w Warszawie*

***

„Wiadomości KSN” Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

*Redaguje zespół: Maria Wesołowska, Janusz Sobieszkański, Krzysztof Schmidt-Szałowski,
redaktor odpowiedzialny: Anna Gołębiewska,*

opracowanie językowe: Jerzy Jacki; opracowanie techniczne: Elżbieta Smorczevska.

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” ul. Waryńskiego 12, A 221, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Sekretariat Nauki i Oświaty, Gdańsk; KSN NSZZ "Solidarność"

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 660 98 78, kom. 0 603 123 438

e-mail: KSN@interia.pl ; <http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>